

Reise, høre ham holde en fuldstændig Guds- tjeneste, fordi han ikke i Forveien har nogen Kirke at prædike i. Derfor Kirken da ikke bliver aabnet, maade de enten selv indrette sig et Kapel eller nøstes med at holde Gudstjeneste paa anden Maade i Husene. Jeg anseer det derfor for at være saameget mere nødvendigt, at disse Tillæg til Loven om Sognebaands Løsning faae en større Udvidelse, saa at Kirken bliver aaben for Sognebaandsløserne og den Præst, de have sluttet sig til eller valgt, naar Sognepræsten ikke har Brug for Kirken,

Ministeren for Kirke- og Under-

viisningsvæsenet: Naar ikke flere af Tingets ærede Medlemmer for Tiden ville udtale sig til Understøttelse af det foreliggende Lovforslag, maa jeg vel, skjønt jeg tilstaaer, at jeg helst havde ønsket forinden at høre nogle flere Udtalelser, allerede nu paa dette Sagens Standpunkt fremsætte nogle Tanker, med Hensyn til hvad der her foreligger. I Mangel af Motiv- vering af Lovforslaget fra Forslagsstillere- ns Side tør jeg vel betragte den ærede sidste Tale som den, der har angivet Synspunktet, hvor- fra dets Forelæggelse som Lovforslag skal hente sin Berettigelse. Det var da, saavidt jeg for- stod hans Ytringer, for at forebygge det Mis- brug, at Behandlingen af Folketirkens Anlig- gender skulde undbrages den lovgivende Myn- dighed, Rigsdagen, at dette Lovforslag var fo- relagt. I Henseende til Indholdet var Frem- læggelsen altsaa forsaavidt egentlig ligegyldig, som der kun var Tale om en Fastsættelse af, hvad der allerede var bestemt; i formel Hen- seende havde derimod Fremlæggelsen den Be- tydning, at Indholdet nu skulde stadfæstes ad Lovgivningsveien. I denne Betragtning kan jeg nu imidlertid ikke see noget tilstrækkeligt Motiv; jeg har derimod en ganske anden Grund, hvorfor jeg ibetmindste beehviis vil tale for Forslaget. I formel Henseende finder jeg her i Grunden Intet at udsætte; thi det er fuld- komment sandt, hvad den ærede Tale bemær- kede, at det er sagt, at Folketirkens Forsatning

skal ordnes ved Lov; men, ibet jeg dog ikke her vil gjentage den lange Strid om Meningen af denne Paragraf og om, hvorvidt den er udført eller bør udføres saaledes, at der virkelig kom- mer en Kirkeforsatning ud, vil jeg blot bemærke, at der ikke staaer: „Kirken Forsatning skal ordnes ved Lov“, saa at det var hvert enkelt lille Led af Kirken Forsatning, der skulde gjø- res til Gjenstand for en Lov eller Love, men der staaer: „Kirken Forsatning — som noget Totalt, og Almindeligt — skal ordnes ved Lov“. Det er nu vel hidtil i de Aar, som ere hen- gangne, forstaaet saaledes, som om Kirken For- satning skulde ordnes ved Love, og lad os nu ogsaa supponere, at Forstaaelsen er berettiget eller dog hjemlet ved endeel Aars Brug, saa følger ikke deraf, at dette Led af Kirken For- satning skal ordnes ved Lov. Lad os see lidt roligt og nærmere paa, hvad det egentlig er, der her ordnes. Stiftes der en ny Ret? Stif- tes der nye Retsforhold, hvori Landets Bor- gere gaae ind, opoffrende, som det altid gaaer i slike Tilfælde, Noget i Frihed, medens de i andre Henseender vinde? Jeg seer ikke, at der her er stiftet nogen Ret, der ikke tidligere var til. Her er givet en Anordning for Kirken Lærerstand, først for Præsterne, at de skulde uhindret lade en anden Præst, under visse For- hold og til visse Tider benytte deres Kirke til visse kirkelige Handlinger, og dernæst for Sko- lelærerne, at de paa en anden Maade, end Lo- ven af 4de April 1855 havde tænkt sig dette Forhold, skulde assistere derved, naar Menig- hedsmedlemmerne begjære det. Men en Be- sultning til Embedsstanden vil man dog vel ikke fordrø nødvendig skal udkomme i Form af en Lov. Da Hs. Majestæt Kongen, som Kirken Skytsherre og første Medlem, besluttede, at Kirken Lærerstand og Embedsstand i det Hele skulde rette sig efter denne Anordning, var han visseelig i sin fuldeste Ret. Træffes der ikke ogsaa ellers mangfoldige til Forsatningen hen- hørende Bestemmelse, uden at noget Menneske tænker paa, at dertil skal udtræves en Lov? Naar f. Ex. to Sogne, der have været annekterede,